Bijlage 1. Toelichting op de motie Bestuurlijke toekomst Veiligheidsregio Flevoland

Doelstelling motie
We zijn vóór slimme samenwerking tussen Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, maar tégen een bestuurlijke fusie. De doelstelling van de motie is dit standpunt kenbaar te maken aan de minister en wederom kenbaar te maken aan de veiligheidsdirectie.

Inleiding
De gemeenteraad van Noordoostpolder heeft zich veelvuldig uitgesproken over de toekomstige ontwikkeling van Veiligheidsregio Flevoland. De raad sprak zich uit vóór samenwerking met Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek, maar tegen een bestuurlijke fusie. Op 11 november 2019 gaf de raad daarom een positieve zienswijze op de samenwerkingsovereenkomst (keuze voor ambtelijke samenwerking).

Desondanks streeft de veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio Flevoland op eigen houtje op landelijk niveau voor een volledige bestuurlijke fusie, tegen de uitdrukkelijke wens van de raad van Noordoostpolder in en zonder dat daar democratisch draagvlak voor bestaat. Dit blijkt uit de notitie van de veiligheidsdirecties van Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek (bijlage 2). Door deze inzet van de veiligheidsdirectie is hun fusiewens in een landelijk rapport gekomen. De voorgestelde uitgaande brieven (bijlagen 3 en 4) houden in dat:

1. Het landelijk ontstane beeld wordt gecorrigeerd door een brief aan de minister te sturen;
2. De veiligheidsdirectie wordt verzocht zich te onthouden om, zonder voorafgaande besluitvorming van de gemeenteraden, zich in te zetten voor een fusie.

Toelichting

1. De raad heeft zich veelvuldig uitgesproken vóór samenwerking en tégen fusie

Veelvuldig hebben gemeenteraad en college hun standpunt kenbaar gemaakt rondom de toekomstige ontwikkeling van de Veiligheidsregio.[1] Twee voorbeelden. Op 4 november 2018 heeft het college een memo gestuurd aan de gemeenteraad, over de toen aan de orde zijnde samenwerking, met de tekst:

> *Van een bestuurlijke fusie zijn wij echter geen voorstander. De businesscase laat zien dat hierdoor weinig tot geen voordelen zijn te behalen, terwijl we met een bestuurlijke fusie wel een deel van onze zeggenschap over de beide GR-en inleveren. Aangezien de gemeente Noordoostpolder op 3 oktober niet door een burgemeester vertegenwoordig kon zijn, heeft de burgemeester van Urk bovenstaand standpunt in de vergadering naar voren gebracht. De gemeente Urk deelt dit standpunt ook. Wij zullen het vervolg van het proces kritisch volgen en dit standpunt daarbij blijven uitdragen.*

Op 10 september 2020, in reactie op het Regionaal beleidsplan van de Veiligheidsregio, heeft de gemeenteraad een zienswijze verzonden aan het bestuur van de Veiligheidsregio met het volgende citaat:

> *<u>Ziet Veiligheidsregio Flevoland als een zelfstandige, eigen veiligheidsregio</u>*
> *De gemeenteraad heeft gekozen voor een beperkte ambtelijke samenwerking (bij onze zienswijze op de samenwerkingsovereenkomst eind 2019). Het beleidsplan (en eerder het risicoprofiel) zijn de weinige strategische en wettelijk verplichte documenten waar de raad een zienswijze op uitbrengt. En juist dat document wordt gezamenlijk opgesteld, in tegenstelling tot wat de raad is voorgespiegeld bij de samenwerkingsovereenkomst. In onze ogen stuurt de VRF nadrukkelijk op een fusie met VR G&V zodra dat wettelijk mogelijk wordt. Een bestuurlijke fusie is en blijft voor NOP onbespreekbaar.*

2. De veiligheidsdirectie zet zich in voor een bestuurlijke fusie, tegen de wens van de raad in, zonder raadsbesluitvorming en zonder informatieverstrekking aan de gemeenteraad

De wet Veiligheidsregio's is in 2020 geëvalueerd. De veiligheidsdirectie heeft bij de evaluatiecommissie gepleit voor een volledige bestuurlijke fusie tussen Flevoland en Gooi &

[1] Het is veelvuldig aan de orde geweest, waaronder in het vorige Integraal Veiligheidsplan (2017), in de RTG/commissie BFE van 27 november 2017, in de commissie BFE van 3 december 2018 en in de commissie BFE van 31 augustus 2020.

Vechtstreek. Dit is, naar onze mening als initiatiefnemers van deze motie, ondernomen tegen de uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad van Noordoostpolder in.

De huidige wet maakt een fusie namelijk niet mogelijk. De veiligheidsdirectie wil dat de wet wordt gewijzigd zodat fusie wel mogelijk is. Dit vergaande standpunt is bij de landelijke evaluatiecommissie ingebracht. Naar onze mening, als initiatiefnemers van deze motie, had dit pas mogen plaatsvinden na democratisch draagvlak (bijbehorende raadsbesluitvorming). Onder bijlage 2 treft u de door de veiligheidsdirecties ingediende notitie aan. Deze notitie is verkregen na Wob-verzoek. De gemeenteraad is niet geïnformeerd over het indienen van deze notitie met het verzoek tot wijziging van de wet.

De landelijke commissie die de wet heeft geëvalueerd heeft een eindrapport opgesteld. De evaluatiecommissie constateert in het eindrapport dat '*de schaal van de huidige regio's in veel opzichten goed werkt en passend is*'. Dat is een mooie conclusie. Tegelijkertijd benoemt de evaluatiecommissie de regio's Flevoland en Gooi & Vechstreek (citaat): '*Dat neemt niet weg dat samenvoeging van veiligheidsregio's, zoals Gooi- en Vechtstreek en Flevoland, naar het idee van de commissie denkbaar is en mogelijk moet zijn.'* [2] Dit laatste citaat is in het rapport, helaas, totstandgekomen nadat de veiligheidsdirecties hun notitie hebben ingediend.

Het eindrapport van de landelijke evaluatiecommissie is op 4 december 2020 aangeboden aan de minister van Justitie en Veiligheid. Op 21 februari 2021 heeft het kabinet op hoofdlijnen een reactie gegeven op het rapport, waarin is aangekondigd dat de wet op verschillende punten zal worden gewijzigd.[3]

3. De mogelijkheid bestaat om dit landelijk ontstane beeld te corrigeren

Landelijk is nu het beeld ontstaan van een wens tot bestuurlijke en volledige fusie van de Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek. Het is mogelijk dat beeld te corrigeren. Om die reden stellen we voor om een brief te sturen naar de minister van Justitie en Veiligheid. Deze brief is te vinden onder bijlage 3.

Uiteraard is het belangrijk dat de veiligheidsdirectie zich onthoudt van verdere fusie-inspanningen zonder voorafgaande besluitvorming door de gemeenteraad. Een dergelijk vergaand standpunt vraagt immers voorafgaand democratisch draagvlak. Om die reden stellen we voor om ook een brief te sturen naar de veiligheidsdirectie, onder afschrift naar het bestuur van de Veiligheidsregio. Deze brief is te vinden onder bijlage 4.

Kanttekening bij de motie
Deze motie doet uiteraard niets af aan de waardering voor alle inzet van de Veiligheidsregio op alle veiligheidstaken, zoals nu ook prominent in de coronacrisis naar voren komt.

---

[2] Het gehele eindrapport is te lezen via https://www.evaluatiewvr.nl/wp-content/uploads/2020/12/Rapport_evaluatie_Wet_veiligheidsregios_dec_2020.pdf. Genoemde citaten zijn te vinden op p. 84.

[3] Het gehele kabinetsstandpunt is te lezen via https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z02244&did=2021D04940